

REFERAT Odense Byråd 2018-2021 d. 22-05-2019

Mødedato Onsdag d. 22. maj 2019 kl. 17:00

Mødested Byrådssalen

Indholdsfortegnelse

Miljøzone - skærpelse af krav i gældende miljøzone.....	3
Udviklingsplan Fremtidens Vollsmose.....	7
Forslag fra byrådsgruppe V - drøftelse af omprioriteringsbehov.....	12

Punkt 1: Miljøzone - skærpelse af krav i gældende miljøzone

09.00.00-P20-4-19

Resume

Odense Kommune har siden den 1/7 2010 haft en miljøzone, der er gældende indenfor Ring 2, og hvor der har været krav om, at dieseldrøjet over 3,5 tons skal have påmonteret et partikelfilter, medmindre køretøjet som minimum opfylder udledningskravene i Euronorm 4.

Siden indførelsen af miljøzonen i 2010 er kravene ikke blevet skærpet.

Der er nu fremsat et nyt lovforslag, som har til formål at reducere luftforureningen fra dieseldrøjet i de største byer i Danmark yderligere. For at opnå dette foreslår lovgiver, at miljøzonekravene til lastbiler og busser skal skærpes, og at der endvidere skal indføres miljøzonekrav til varebiler i de allerede gældende miljøzoner.

Med lovforslaget vil kravene automatisk blive implementeret, hvor der allerede er vedtaget miljøzoner (det vil sige Aalborg, Aarhus, Frederiksberg, København og Odense Kommuner), medmindre den enkelte kommune inden den 1/7 2019 aktivt beslutter at nedlægge sin miljøzone.

Beslutes det at beholde miljøzonen, vil første stramning finde sted den 1/7 2020, og samtlige stramninger vil være fuldt implementeret den 1/7 2025.

Effekt

Flere borgere er sunde og trives

Ved at reducere både partikel- og NO_x-udledningen vil en skærpelse af udledningskravene til både den tunge transport og varebiler direkte bidrage til, at flere borgere er sunde og trives. Det er også et kendt faktum, at forureningen i byerne, blandt andet fra den tunge transport, er skyld i for tidlige dødsfald.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at den eksisterende miljøzone opretholdes.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Claus Houden deltog ikke i mødet.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

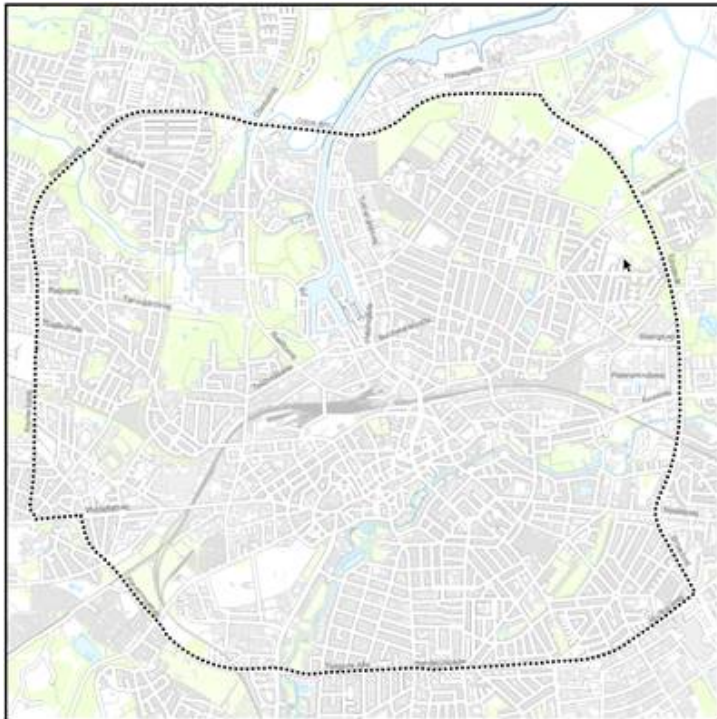
Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturforvaltningens indstilling.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Miljø- og fødevarerministeren har den 28/2 2019 fremsat et lovforslag, "Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse" (skærpede miljøzonekrav til tunge køretøjer og varebiler), som har til formål at reducere luftforureningen fra dieseldrøjet indenfor eksisterende miljøzoner yderligere. Det vil for Odense Kommune omhandle arealet, der er vist på figur 1, som udgør den gældende miljøzone indenfor Ring 2.

Figur 1

Lovforslaget omfatter de største byer i Danmark, som i dag har miljøzoner, hvilke er følgende: Aalborg, Aarhus, Frederiksberg, København og Odense. Dette skal ske ved en skærpelse af de eksisterende miljøzonekrav til lastbiler og busser, og at der endvidere skal indføres miljøzonekrav til varebiler i de allerede gældende miljøzoner.

Odense Kommune har siden den 1/7 2010 haft en miljøzone, der er gældende indenfor Ring 2, hvor der har været krav om, at dieseldrevne køretøjer over 3,5 tons i miljøzonen skal have påmonteret et partikelfilter, medmindre køretøjet som minimum opfylder udledningskravet Euronorm 4. Der har også været krav om et fysisk miljøzonemærke, der skulle være monteret i køretøjets forrude (figur 2).

Figur 2

Lovforslaget lægger op til nedenstående stramninger, som vil blive indfaset, jf. angivne tidsplan:

For dieseldrevne lastbiler og busser

Pr. 1/7 2020:

Krav om, at køretøjets 1. registreringsdato er den 1/10 2009 eller senere (svarende til opfyldelse af udledningskravet Euronorm 5).

Pr. 1/7 2022:

Krav om, at køretøjets 1. registreringsdato er den 1/1 2014 eller senere (svarende til opfyldelse af udledningskravet Euronorm 6).

I tilfælde af en tidligere 1. registreringsdato skal lastbilen eller bussen have et partikelfilter eller opnå dispensation for at køre i en miljøzone.

For dieseldrevne varebiler

Pr. 1/7 2020:

Krav om, at køretøjets 1. registreringsdato er den 1/1 2007 eller senere (svarende til opfyldelse af udledningskravet Euronorm 4).

Pr. 1/7 2022:

Krav om, at køretøjets 1. registreringsdato er den 1/1 2012 eller senere (svarende til opfyldelse af udledningskravet Euronorm 5).

Pr. 1/7 2025:

Krav om, at køretøjets 1. registreringsdato er den 1/9 2016 eller senere (svarende til opfyldelse af udledningskravet Euronorm 6).

I tilfælde af en tidligere 1. registreringsdato end ovenfor angivet skal dieselmotorkøretøjet have partikelfilter eller opnå dispensation for at køre i en miljøzone. Partikelfilteret kan enten være et fabriksmonteret eller eftermonteret partikelfilter.

Håndhævelse

For at gøre håndhævelsen af miljøzonereglene digitaliseringsklar er kravene i lovforslaget baseret på køretøjernes 1. registreringsdato, hvor de foreslåede registreringsdatoer i overvejende grad flugter med indførelsen af de angivne nye Euronormer.

Lovgiver har besluttet, at de nye skærpede krav for lastbiler og busser og de nye krav til varebiler skal indskrives direkte i loven, så de automatisk kommer til at gælde for de nuværende miljøzoner, uden at kommunen skal træffe aktiv beslutning herom. Dermed sikres der erhvervslivet ens krav i alle miljøzoner samt en hurtig og gennemskuelig indfasning af de nye krav.

Ønsker den enkelte kommune derimod ikke at tiltræde de nye skærpede krav, er der givet kommunerne en mulighed for aktivt at afskaffe miljøzonen inden den 1/7 2019, ellers træder de nye skærpede krav automatisk i kraft.

Med lovforslaget vil kravene således blive indført automatisk, hvor der allerede er vedtaget miljøzoner (Aalborg, Aarhus, Frederiksberg, København og Odense Kommuner), medmindre den enkelte kommune inden den 1/7 2019 aktivt beslutter at nedlægge sin miljøzone.

Efter det oplyste ønsker de øvrige fire kommuner (Aalborg, Aarhus, Frederiksberg og København) at fastholde deres nuværende miljøzoner og dermed godkende de indstillede skærpelser fra lovgivers side.

Håndhævelsen af de nye skærpede krav forventes desuden efterfulgt af særskilt lovforslag om digital og automatiseret kontrol (nummerpladegenkendelse), som forventes fremsat i folketingsåret 2019/20. Med digitalisering af håndhævelsen vil miljøzonermærkekravet blive overflødiggjort, da 1. registreringsdato angiver euronormen for det enkelte køretøj. Dette kan aflæses via nummerpladen i motorregisteret. Der er som udgangspunkt lagt op til, at håndhævelsen vil blive udført af tredje part.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Kravet om miljøzonermærke afskaffes, hvilket er en lettelse i forhold til tunge køretøjer. Besparelse ca. 1 mio. kr. årligt på landsplan.

Der muliggøres digital kommunikation omkring dispensationsansøgning og -afgørelse.

Administrative konsekvenser for borgerne

Kravet om miljøzonermærker afskaffes.

Miljømæssige konsekvenser

Samlet skønnes lovforslaget på landsplan at reducere partikeludledningen med ca. 77 tons og NO_x med ca. 2.225 tons. Og for Odense er det beregnet ud fra forholdstal, at partikeludledningen reduceres med ca. 9 tons og NO_x med ca. 262 tons.

Økonomi

Ministeriet har estimeret de økonomiske konsekvenser for alle 5 kommuner, der har indført miljøzoner. De er ikke beregnet for den enkelte kommune, men man har taget udgangspunkt i Københavns Kommune og oplyst, at de øvrige kommuner samlet set vil have en tilsvarende udgift. Ministeriet har også oplyst, at udgifterne vil være tilsvarende udgiften for indførelsen af miljøzonerne første gang, selvom kommunerne formentlig kan genanvende skilte mv.

Økonomiske konsekvenser for kommunen

Nedenfor er angivet de af ministeriet estimerede tal, hvor tallet foran skråstregen angiver det estimerede nationale tal, og tallet efter stregen angiver et forholdstal for Odense Kommune (ud fra indbyggertal).

Kommunernes samlede udgifter i forbindelse med de nye regler forventes at udgøre ca. 15/2 mio. kr., som knytter sig til opdatering af skilte og informationer om de nye regler i forhold til ejere af berørte køretøjer i Danmark samt udgifter til eventuel eftermontering af filtre på egne kommunale biler.

Det skal bemærkes, at forvaltningen på nuværende tidspunkt ikke forventer, at der skal afsættes midler til opdatering af skiltning, og udgifter til information forventes at kunne afholdes inden for eksisterende rammer. Eventuelle afledte udgifter til den kommunale bilpark kendes ikke.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det anslås, at den positive samfundsøkonomiske værdi af forslaget ligger på 120/14 til 493/58 mio. kr. Hvor stor en del af dette, som er direkte hospitalsudgifter, er ikke anslået.

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes samlet set at medføre en erhvervsøkonomisk udgift på 166/19 mio. kr. fordelt på ca. 77/9 mio. kr. ved skærpelsen i 2020 og yderligere 89/10 mio. kr. som følge af kravene i 2022. Udgifterne knytter sig primært til udskiftning af køretøjer tidligere end planlagt, da kun et begrænset antal køretøjer ventes at eftermontere partikelfilter.

Punkt 2: Udviklingsplan Fremtidens Vollsmose

01.11.20-A00-16-19

Resume

Vollsmose skal udvikle sig til en attraktiv, velfungerende bydel. Derfor har alle partier i Odense Byråd den 3/9 2018 underskrevet "Den sidste Vollsmoseplan". Nu har Civica, Fyns Almennyttige Boligselskab (FAB) og Odense Kommune i samarbejde udarbejdet den lovbestemte udviklingsplan for Vollsmose. Udviklingsplanen viser, hvordan andelen af almene familieboliger vil blive bragt ned til højst 40 % inden 2030. Den skal sendes til godkendelse i Transport-, Bolig- og Bygningsministeriet den 1/6 2019.

Omdannelsen af Vollsmose betyder, at nogle beboere fra Vollsmose skal genhuses andre steder i Odense. "Aftale om genhusning og erstatningsbyggeri" beskriver, hvordan Civica, FAB og Odense Kommune i samarbejde vil løse opgaven med genhusning og erstatningsbyggeri.

Med denne sag indstiller Borgmesterforvaltningen til Økonomiudvalget, at byrådet godkender Udviklingsplanen for Fremtidens Vollsmose samt Aftale om genhusning og erstatningsbyggeri.

Effekt

Frem mod 2030 skal Vollsmose udvikles til en velfungerende bydel i social balance. Kombinationen af fysisk transformation og sociale indsatser sikrer, at Vollsmose bliver attraktiv for både nuværende og fremtidige beboere samt investorer.

Flere kommer i uddannelse og job

Som del af udviklingen af Vollsmose vil der både være fokus på uddannelses- og beskæftigelsesrettede indsatser samt tiltrækning af erhverv og arbejdspladser til Vollsmose. Det bidrager til, at flere borgere kommer i uddannelse og job.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Som del af udviklingen af Vollsmose er der stort fokus på børns trivsel, udvikling og læring. De samlede indsatser for børn og unge bidrager til, at flere børn lærer mere og er mere kompetente.

Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber

Med udviklingsplanen skal Vollsmose omdannes fra et udsat boligområde til en velfungerende bydel, hvor der er et styrket fritids- og kulturliv. Det er medvirkende til, at flere borgere bliver betydningsfulde deltagere i fællesskaber. Samtidig understøtter sociale indsatser flere borgere i at blive del af – og bidrage til – fællesskaber. Desuden kan der blive sat fokus på fællesskabsorienterede boliger.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender Udviklingsplanen for Fremtidens Vollsmose samt Aftale om genhusning og erstatningsbyggeri.

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Beslutning

Godkendt.

Gruppe Ø og Å stemmer imod.

Sagsfremstilling

Baggrund

På baggrund af regeringens udspil "Et Danmark uden parallelsamfund – Ingen ghettoer i 2030" er en række lovændringer trådt i kraft den 1/12 2018. For en hård ghetto som Vollsmose skal der udarbejdes en lovbestemt udviklingsplan. Den skal vise, hvordan andelen af almene familieboliger bliver bragt ned til højst 40 % inden 2030. Udviklingsplanen for Vollsmose skal sendes til godkendelse i Transport-, Bolig- og Bygningsministeriet den 1/6 2019. Der skal årligt rapporteres til ministeriet om fremdrift i forhold til udviklingsplanen.

Udviklingsplanen er udarbejdet i samarbejde mellem Civica, Fyns Almennyttige Boligselskab (FAB) og Odense Kommune. Arbejdet med udviklingsplanen er forankret i Udviklingsbestyrelsen. Den består af Økonomiudvalgets medlemmer samt formænd og næstformænd for Civica og FAB. Bestyrelsen har løbende drøftet udviklingsplanen.

Udviklingsplanen skal ses i sammenhæng med Den sidste Vollsmoseplan, som alle partier i Odense Byråd underskrev den 3/9 2018. Den politiske aftale er bygget op omkring de tre spor Fysiske rammer, Vækst, job og integration samt Mønsterbrud og parallelsamfund. I slutningen af 2019 skal byrådet vedtage en samlet plan for indsatser på tværs af de tre spor.

Ambitionen er, at Vollsmose skal blive en attraktiv, velfungerende bydel. En bydel, hvor befolkningssammensætningen og de sociale normer afspejler resten af Odense. Bydelen skal have mere tryghed, mindre kriminalitet, mere sundhed, et bedre uddannelsesniveau, et rigere forenings- og fritidsliv samt flere virksomheder og arbejdspladser. Udviklingen af Vollsmose skal bryde de mønstre, som gentager sig på tværs af generationer, og som udfordrer de muligheder, som den enkelte har i Vollsmose.

Hovedgreb i udviklingsplanen

Udviklingsplanen har fokus på de fysiske forandringer i Vollsmose, og den beskriver en stor del af tiltagene i sporet Fysiske rammer i Den sidste Vollsmoseplan. De fysiske forandringer er afgørende for at transformere Vollsmose og skabe en ny, attraktiv bydel i social balance.

Hovedgrebene i udviklingsplanen er:

- Nedrivning af ca. 1.000 almene boliger.
- Renovering af de øvrige almene boliger.
- Opførelse af 1.600 nye private boliger.
- Opførelse af nyt erhvervsbyggeri til private eller offentlige formål.

Nedrivningerne skal muliggøre, at området får en ny struktur med en variation af bolig- og bygningstyper. De boliger, der ikke bliver revet ned, vil blive renoveret. Hele området får derfor et markant andet udtryk. Der bliver åbnet op til de grønne arealer, så de bliver let tilgængelige. De store grønne arealer og naturskønne områder er en stor kvalitet ved Vollsmose.

Den generelle infrastruktur i Vollsmose bliver løftet. Området bliver åbnet op med nye veje og forbindelser. De nye veje forbinder de forskellige kvarterer i området, og de skaber bedre sammenhæng med de omkringliggende områder. "Fremtidens Vollsmose - Byudviklings- og Infrastrukturplan" blev vedtaget i 2015. Den indeholder nye vejforbindelser gennem Vollsmose i form af hovedforbindelser og sivegader samt nye stier med fokus på tryghed. Infrastrukturplanen bliver gennemført i perioden fra oktober 2019 til december 2021.

Udviklingsplanen supplerer infrastrukturplanen med et mere finmasket vejnet, byrum og nye byggemuligheder. Med den nye infrastruktur bliver Vollsmose åbnet op og forandret radikalt. Den nye infrastruktur skaber en ny bystruktur med by- og gaderum i en menneskelig skala.

Tiltagene i udviklingsplanen tager udgangspunkt i forskning inden for udvikling af udsatte boligområder. Forskning viser, at det er vigtigt at indføre en menneskelig skala og blande flere forskellige typer byggeri. Stærk arkitektur og kvalitetsbyggeri skaber en ny identitet med høj signalværdi. Udendørsarealer skal bringes i spil, og trafik skal føres ind gennem området. Der skal desuden være funktioner eller tilbud i området, som tiltrækker folk udefra.

Partnerskaber med investorer

Det er afgørende med et tæt og forpligtende samarbejde med investorer for at transformere Vollsmose til en ny, attraktiv bydel. Dialogen med investorer begyndte i efteråret 2018. Flere private investorer har vist interesse for at samarbejde om udviklingen af Vollsmose.

Investorerne vil få indflydelse på udviklingen af Vollsmose. Det er vigtigt, da investorerne kan have særlige ønsker eller behov. Udviklingsplanen vil derfor blive kvalificeret og konkretiseret i samarbejde med investorerne. Som del af den videre proces vil der blive udarbejdet en rammelokalplan, fysiske helhedsplaner og byggeretsgivende lokalplaner.

Med de strategiske nedrivninger er der fokus på at skabe attraktive arealer til private investorer. Nye byggegrunde er dels placeret ved vigtig infrastruktur, og dels placeret, så de vender ud mod de grønne arealer. Storparcellerne får en størrelse, der er attraktiv for investorer, og som muliggør en etapevis udvikling.

Den foreløbige dialog med investorerne peger på, at det er afgørende med markante åbningstræk for at gøre området attraktivt at investere i. Det kan f.eks. være flere kommunale arbejdspladser principbeslutning og igangsætning af VVM undersøgelse for letbanens etape 2, daginstitutioner, skoler.

Borgerinddragelse

Borgernes ressourcer og initiativer er en vigtig drivkraft i transformationen af Vollsmose. Derfor er det afgørende at inddrage både nuværende og fremtidige beboere. Kulturaktører, frivillige foreninger og aktive borgere bidrager med ressourcer, ideer og netværk, som er afgørende for at udvikle Vollsmose til en bydel, med et aktivt fritids- og kulturliv. Det er vigtigt for at tiltrække nye beboere til området. Varierende fritidsaktiviteter og kulturarrangementer bidrager til at skabe et nyt image og få flere besøgende til bydelen.

Beboerdemokratiet er centralt for både Civica og FAB. Og beboerne får indflydelse på renoveringerne og omdannelserne af de forskellige boligafdelinger. Beboerne vil blive inddraget i processen med at udarbejde de fysiske helhedsplaner, der skal til afstemning i afdelingerne.

Tidsplan og milepæle

Der er blevet udarbejdet en tidsplan og en milepælsplan for udviklingsplanen. Udviklingsbestyrelsen vil kvartalsvis få en status på fremdriften i forhold til udviklingsplanen. Og der skal årligt sendes en rapport til Transport-, Bygnings- og Boligministeriet. I forbindelse med de årlige afrapporteringer vil det være muligt at justere de planlagte tiltag i dialog med ministeriet. Det vil f.eks. være muligt at ændre rækkefølgen af de forskellige tiltag.

I oktober 2017 blev den fysiske helhedsplan for Fyrreparken godkendt. Helhedsplanen vil blive gennemført som planlagt med opstart i 2020. Fyrreparken er derfor den første afdeling, der bliver omdannet.

For de øvrige afdelinger skal de fysiske helhedsplaner godkendes inden nedrivningerne og omdannelserne kan begynde. Forventningen er, at de første nedrivninger vil finde sted i Bøgeparken i slutningen af 2021. Nedrivningerne og omdannelserne af de øvrige afdelinger finder sted i perioden frem til 2030.

Forventningen er, at der er indgået forpligtende partnerskaber med en eller flere private investorer i 2019. De første arealer vil blive udbudt til salg i 2020. Nedrivningerne, omdannelserne og nybyggeri af private boliger betyder, at andelen af almene familieboliger bliver bragt ned under de lovpligtige 40 pct. inden 2030. Uddybende tidsplaner og milepæle for de fysiske omdannelser fremgår af udviklingsplanen og tilhørende bilag.

I slutningen af 2019 skal plan for børneliv, tiltag vedrørende fritid, kultur og biblioteker, plan for beskæftigelse og plan for sundhed godkendes.

Aftale om genhusning og erstatningsbyggeri

Aftale om genhusning og erstatningsboliger er en gensidigt forpligtende aftale mellem Odense Kommune, Civica og FAB i forhold til omdannelsen af Vollsmose. Som del af aftalen vil der blive revet 1.000 boliger ned. Der vil blive tildelt grundkapitaltilskud for hver almen familiebolig, der skal nedrives, i forholdet 1:1. Det vil sige, at Civica og FAB får mulighed for et opføre én ny almen bolig i Odense for hver bolig, der bliver revet ned i Vollsmose.

Civica og FAB har ansvaret for genhusningen og for opførelse af erstatningsboliger. Odense Kommune har ansvaret for at udarbejde en strategi for erstatningsboligbyggeri samt tildeling af grundkapitaltilskud.

Alle beboere i Vollsmose skal genhuses enten permanent eller midlertidigt. De beboere, hvis bolig bliver revet ned, skal genhuses permanent. De permanente genhusninger vil overvejende blive i andre områder af Odense. I forhold til de boliger, der bliver renoveret, vil de fleste beboere skulle genhuses midlertidigt. Nogle boliger kan dog blive nedlagt i forbindelse med renoveringerne, og de beboere skal genhuses permanent. De fleste beboere, der skal genhuses midlertidigt, vil blive genhuset i beboerens egen afdeling i Vollsmose. På den måde vil beboerne fortsat være tæt ved skoler, netværk, fritidsaktiviteter m.m.

Det er Civica og FAB, der står for genhusningen af beboerne. Beboerne vil blive tilbudt en passende bolig efter gældende lovgivning. I genhusningen af hver enkelt husstand vil der i samarbejde med Odense Kommune blive taget hånd om beboernes behov. Genhusningen sker ud fra en helhedstænkning med blik for kommunens servicestruktur. Beboerne skal tilbydes en bolig, der hvor familiens behov i forhold til f.eks. daginstitutioner, skoler, fritidstilbud og jobmuligheder er opfyldt.

Det bydækkende perspektiv er centralt i forbindelse med genhusningen. Nogle beboere vil blive genhuset i andre områder af Odense. Der vil blive foretaget en strategisk genhusning, så der ikke opstår nye udsatte boligområder i Odense. Som udgangspunkt vil beboerne fra Vollsmose ikke blive genhuset i udsatte boligområder eller i områder, der er i risiko for at komme på listen over udsatte boligområder. Der vil dog være fokus på at fastholde ressourcestærke beboere i Vollsmose.

Genhusningen skal ske i et integrations- og beskæftigelsesperspektiv. Derfor er det vigtigt med både sociale indsatser og indsatser med fokus på uddannelse og job. Intentionen er, at flere borgere skal blive del af fællesskaber – både på arbejdsmarkedet, i lokalområdet og som del af kultur- og fritidslivet.

Det er kun få af de beboere, der skal genhuses fra Vollsmose, som er i målgruppen for erstatningsboligerne, da huslejen er højere i nybyggeri. Der vil derfor blive skabt flyttekæder. Det vil sige, at beboere fra almen boligafdelinger andre steder i Odense vil flytte ind i de nybyggede almene boliger. På den måde bliver der ledige almene boliger forskellige steder i Odense, hvor beboerne fra Vollsmose kan genhuses.

De nye, almene boliger bliver placeret i blandede bydele, hvor beboerne repræsenterer forskellige generationer, forskellige ejerformer og forskellige socioøkonomiske baggrunde. De nye boliger skal ses i sammenhæng til private investeringer og den generelle byudvikling. Boligerne vil blive placeret hensigtsmæssigt i forhold til daginstitutioner, skoler, offentlig transport m.v.

Økonomi

Denne sag har ikke konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning.

Udviklingen af Vollsmose er en stor og krævende opgave med både lokale og bydækkende elementer. At transformere Vollsmose til en velfungerende bydel er en opgave, der rækker mange år ud i fremtiden. Der kan på nuværende tidspunkt ikke redegøres udtømmende for økonomi og finansiering. Dette skal håndteres i forbindelse med de kommende projekter og indsatser frem imod 2030.

Odense Kommune

I Budget 2019 har Byrådet over ti år (2019-2028) afsat i alt 150 mio. kr. til erstatning af nedrevne boliger 1:1 og genhusning. Dermed gøres bevægelsen i bosætning og den gennemgribende, strukturelle forandring af Vollsmose mulig. I årene 2019 – 2021 er der afsat en pulje til forandringer på i alt 37 mio. kr. Puljen vil blive disponeret, når der er indgået forpligtende partnerskab med private investorer. Odense Kommunes andel på 1,5 mio. kr. af den forventede kapitaltilførsel til boligafdelingerne bliver finansieret efter sædvanlig praksis af budgettet til støttet byggeri på styringsområdet Service under By- og Kulturudvalget

Endvidere er der i årene 2019 – 2022 årligt afsat 2 til 2,5 mio. kr. (i alt 9,5 mio. kr. i årene 2019 – 2022) til understøttelse af Udviklingsbestyrelsen og programledelse på tværs af Odense Kommune, Civica og FAB, og der er yderligere dedikeret seks årsværk til projektledelse i kommunens fem forvaltninger.

Herudover råder Odense Kommune over arealer til salg, som kan bringes tidligt i spil, med en forventet indtægt på ca. 26 mio. kr. Heraf er 1,5 mio. kr. øremærket til budgetbidrag i By- og Kulturforvaltningen. Beløbet på 1,5 mio. kr. indgår dermed allerede i Odense Kommunes budget, mens den resterende estimerede salgsindtægt på 24,5 mio. kr. pt. ikke er indarbejdet i budgettet. Dette vil ske efterfølgende i forbindelse med byrådets konkrete godkendelse af salget via en særskilt politisk sag. Salgspriser er estimeret under forudsætning af, at der etableres letbane gennem Vollsmose.

Odense Kommune investerer desuden i 2019 22,5 mio. kr. i ombygning til yderligere 120 arbejdspladser i Camp-U. Dermed vil der være mere end 1.000 kommunale arbejdspladser i Vollsmose, hvor de 850 er kontorarbejdspladser. Der er et punkt på byrådets møde den 8/5 2019 om tilpasning af dette anlægsprojekt.

De pt. besluttede udgifter for Odense Kommune er vist i tabellen nedenfor:

FINANSIERING AF BESLUTTEDE TILTAG FRA ODENSE KOMMUNE	
	Kr.
Anlægsudgifter, samlet	220.500.000
Kapitaltilførsel (Civica og FAB)	1.500.000
Udviklingsomkostning	9.500.000
Bygning og infrastruktur	22.500.000
Pulje til forandringer, ikke disponeret	37.000.000
Grundkapital for erstatningsbyggeri, samlet	150.000.000
Anlægsindtægter, samlet	26.000.000
Salg af areal	26.000.000
Kommunal finansiering i alt	194.500.000

Beløbene er eksklusiv moms.

I forbindelse med vedtagelsen af kommunens budget for 2019 er der i henhold til kommunens økonomistyringsprincipper afsat afledt drift vedrørende de i tabellen ovenfor 2 anførte anlægsbevillinger "Bygning og infrastruktur" og "Pulje til forandringer". Disse løbende driftsbevillinger er ikke medtaget i tabellen.

Forhold under afklaring

- Der skal etableres en ny daginstitutionsstruktur for at møde ambitionerne i Den sidste Vollsmoseplan og samtidig opfylde lovens krav om, at det årlige optag af børn fra udsatte boligområder maksimalt må udgøre 30 pct. 30 af kommunens institutioner er påvirket af den nye lovgivning. Der er derfor behov for en bydækkende indsats, hvor en del er relateret til forhold udenfor Vollsmose.

- Der vil ske nedrivning af de kommunale lejemål i Egeparken og i Birkeparken, så der vil blive behov for genetablering af kommunale arbejdspladser. Både eksisterende byggeri og nyt byggeri bliver undersøgt.
- Med de nye strukturelle forandringer i Vollsmose kan der også opstå behov for finansiering af vejoplægning omkring Vollsmose Torv.

Odense Kommune vil komme nærmere en afklaring af de kommunale tiltag og behovet for finansiering ved udgangen af 2019.

Civica og FAB

Alle seks afdelinger i Vollsmose vil blive renoveret og omdannet. Civica og FAB finansierer bl.a. dette med støtte fra Landsbyggefonden og ved salg af arealer. Landsbyggefonden kan ansøges om midler til de almene afdelingers nye infrastruktur - anslået til ca. 161 mio. kr.

For en uddybning henvises der til afsnit 10 i udviklingsplanen.

Bilag

Udviklingsplan Fremtidens Vollsmose

Bilag 1 Dispositionsplan

Bilag 2 Tidsplan, overordnet

Bilag 3 Tidsplan, boligorganisationerne

Aftale om genhusning og erstatningsbyggeri

Punkt 3: Forslag fra byrådsgruppe V - drøftelse af omprioriteringsbehov

00.01.00-G01-665-19

Initiativretsforslag

Hånd om hele velfærden og miljøet

På byrådets kvartalsmøde blev byrådet præsenteret for ændrede forudsætninger i kommunens økonomi. Den forventede vækst i antallet af børn og ældre bliver ikke så stor som først forudset.

Venstre har på den baggrund stillet et initiativretsforslag, hvor vi ønskede, at byrådet så ind i de ændrede forhold. Men Venstre har efterfølgende modtaget en mail fra Borgmesterforvaltningen, hvori der blandt andet står: "Det er derfor Borgmesterforvaltningens opfattelse, at byrådet ikke i budgetprocessen kan pålægge Økonomiudvalget f.eks. at friholde eller lette visse områder for besparelser. Det er endvidere Borgmesterforvaltningens opfattelse, at dit forslag om at reducere omprioriteringerne heller ikke kan behandles af byrådet midt i budgetprocessen."

Venstre ønsker derfor i stedet at rejse en debat om den demografiske udvikling og byrådets principielle tilgang til emnet.

Venstres oprindelige initiativretsforslag lyder som følgende og er indsat for at oplyse om genstandsfeltet for den ønskede debat i en form, der kan godkendes af Borgmesterforvaltningen til optagelse på dagsordenen:

"På byrådets kvartalsmøde blev byrådet præsenteret for ændrede forudsætninger i kommunens økonomi. Den forventede vækst i antallet af børn og ældre bliver ikke så stor som først forudset. Der er i de nuværende forudsætninger for næste års budget indlagt en besparelse på 200 mio. kr. for at imødegå den demografiske vækst. Med de hidtidige forudsætninger ville det løse udfordringerne frem til og med 2023. Til at tage hånd om udfordringerne på længere sigt er velfærdstaskforcen nedsat.

De seneste beregninger viser, at der ikke er behov for 187 mio. kr. for at håndtere udfordringen til og med 2023, men derimod ca. 135 mio. kr., jf. nedenstående oversigt udleveret af Borgmesterforvaltningen.

i mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Beregning af demografibehov, november 2018	41,9	86,1	131,9	187,0	229,6	276,8	325,0	387,0	448,9
Genberegning af demografibehov med ny befolkningsprognose, marts 2019	27,1	55,0	90,2	134,9	183,1	230,5	279,7	334,8	394,2
Forskel	14,8	31,1	41,6	52,1	46,5	46,3	45,3	52,2	54,6

Note: Enhedspriser, der ligger til grund for demografibehovet, er beregnet af fagforvaltningerne.

Endvidere har blandt andet Venstre og Socialdemokratiet i den igangværende valgkamp meldt ud, at de på landsplan vil bidrage til løsning af den demografiske udfordring, vi står med i hele landet på børne- og ældreområdet.

Det er afgørende, at der er penge til at sikre velfærden på børne- og ældreområdet også i fremtiden, men det skal være i en balance, så vi også sikrer, at der blandt andet er råd til miljøindsatser, kultur, det frivillige foreningsliv og ordentlig betjening af erhvervslivet, så væksten sikres fremadrettet - områder, der i den nuværende plan rammes hårdt.

Det er med andre ord afgørende, at der ikke overspares, og at gode tiltag, der bidrager til at skabe en god kommune for odenseanerne, ikke ødelægges."

Venstre ønsker en debat om, hvordan vi sikrer den bedst mulige kommune for alle borgere, foreninger og erhvervsliv. Hvad skaber en kommune i balance, hvor der er råd til at opretholde den nuværende velfærd på områder, hvor der kommer flere børn og ældre, og hvordan skabes der balance, så vi også sikrer ordentlige og bæredygtige miljøindsatser i tråd med FN's Verdensmål, god kultur, et mangfoldigt foreningsliv og ordentlig betjening af erhvervslivet, så væksten og dermed skatteindtægterne kan sikres fremadrettet.

Indstilling fra forslagsstiller

Venstre indstiller, at byrådet drøfter deres syn på følgerne af de ændrede tal og dermed omfanget af den demografiske udfordring økonomisk. Venstre ønsker en generel debat af, hvordan byrådet ser på fremtiden og på hvilket sigt. Venstre ønsker endvidere en generel debat af, hvilke redskaber og muligheder byrådet kan se, f.eks. om byrådet grundlæggende ser på den økonomiske situation ud fra, at prognoser er et styringsredskab, der skal definere fast konkret handling i valgperioden på 5 eller 10 års sigt, desuagtet efterfølgende ændringer i selvsamme prognoser. Om forventningen til landspolitiske tiltag på kort og lang sigt er, at der ikke ændres på nogen

rammevilkår, eller om byrådet ønsker, at der også skal tages højde for, at Folketinget f.eks. kan bidrage til løsning af de demografiske udfordringer, eller der kan komme en udligningsreform.

Forvaltningens belysning

På baggrund af en forventning om flere børn og ældre i de kommende år besluttede Økonomiudvalget den 20/2 2019 som en del af det budgetforberedende arbejde at omprioritere 200 mio. kr. i 2020 og frem til velfærd i rammeudmeldingen for Budget 2020. Omprioriteringen skal findes ved administrationsreduktioner på 60 mio. kr. og øvrige reduktioner på 140 mio. kr.

Som yderligere led i det budgetforberedende arbejde besluttede Økonomiudvalget den 3/4 2019 fordelingen af øvrige reduktioner på 140 mio. kr. mellem udvalgene. Med beslutningen blev udvalgene således bedt om at beskrive deres andel af omprioriteringen af de 140 mio. kr. i deres budgetbidrag. I sagen kom direktørgruppen med en række forslag til, hvor reduktionerne kunne findes.

På mødet i Økonomiudvalget den 15/5 2019 godkendte Økonomiudvalget direktørgruppens konkrete forslag til fordeling af de 60 mio. kr. mellem udvalgene. Som en del af det budgetforberedende arbejde besluttede Økonomiudvalget også at bede udvalgene om at beskrive deres andel af omprioriteringen af de 60 mio. kr. i deres budgetbidrag.

På baggrund af ovenstående skal udvalgene som led i det budgetforberedende arbejde således konkretisere deres andel af administrationsreduktioner og øvrige reduktioner yderligere i deres budgetbidrag. Udvalgene behandler deres budgetbidrag den 19/6 2019 (Økonomiudvalget) og den 25/6 2019 (fagudvalgene).

I forbindelse med rammeudmelding besluttede Økonomiudvalget den 20/2 2019 endvidere, at Task Force Velfærd skulle nedsættes. Task Force Velfærd skal komme med idéer og input til, hvordan Odense fremtidssikrer velfærden, og analysere de forventede udfordringer i Odense Kommunes nuværende velfærdssystem frem mod 2030.

Det følger af kommunestyrelseslovens § 37, at Økonomiudvalget er tillagt en særlig rolle i forbindelse med tilvejebringelse af et budgetforslag til byrådet. Økonomiudvalget skal i den forbindelse blandt andet indhente budgetbidrag fra de stående udvalg. Økonomiudvalgets særlige rolle kan ifølge kommunestyrelsesloven ikke overdrages til noget andet organ, og kommunestyrelsesloven sætter derfor også grænser for, hvad byrådet kan pålægge Økonomiudvalget i forhold til udarbejdelse af budgetforslag.

Byrådet kan således ikke gribe ind i Økonomiudvalgets budgetforberedelse ved at træffe beslutninger, der har karakter af egentlig budgetbehandling. Byrådet kan dog godt bestemme *rammerne* for budgetlægningen, f.eks. ved at fastlægge en *samløst* økonomisk ramme for de kommunale udgifter.

Det er derfor Borgmesterforvaltningens opfattelse, at byrådet ikke i budgetprocessen kan pålægge Økonomiudvalget f.eks. at friholde eller lette visse områder for besparelser.

Det er endvidere Borgmesterforvaltningens opfattelse, at byrådet heller ikke kan behandle forslag om at beslutte at reducere omprioriteringerne midt i budgetprocessen.

Det er dog Borgmesterforvaltningens opfattelse, at byrådet godt kan behandle nærværende initiativretssag (drøftelsessag). Som nævnt ovenfor kan byrådet dog i forbindelse med behandlingen af sagen ikke træffe beslutninger, der griber ind i Økonomiudvalgets konkrete budgetforberedende arbejde.

Det er Økonomiudvalget, der gennem rammeudmeldingen for det kommende budget fastsætter rammerne for det budgetforberedende arbejde. Størrelsen på omprioriteringer i Økonomiudvalgets budgetforslag, hører derfor til under Økonomiudvalget.

Ved byrådets behandling af Økonomiudvalgets budgetforslag vil byrådets medlemmer naturligvis kunne fremsætte forslag om omfanget af omprioriteringer, ligesom byrådets medlemmer naturligvis også vil kunne stille forslag om, hvilke områder der skal eller ikke skal spares på.

Beslutning

Drøftet.